

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.**Kiadóhivatal:**Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétkülönbözése vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 223. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	12 "
Negyedévre	—	—	6 "
Egy órára	—	—	2 "

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetéseka kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.**Megjelenik**vasár- és ünnepnapi kivétellel
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, szeptember 29.

Az orvosok.

Nagybecskerek, szeptember 29.

(—s.) Sok szó esett az egész magyar sajtóban, de még több magán és orvosi körökben amaz orvosi díjszabás felett, a melyet a belügyminiszter jóváhagyott a legutóbb.

Általános a vélemény, hogy a díjszabás annyira magas kulcs szerint van megállapítva, hogy azt rendes díjszabásul elfogadni lehetetlen s csupán csak pörös esetekben fogja a bíró, mint minimumot megállapítani.

Különösen rosszul járt a főváros, hol pedig talán a legtöbbször van az egészségtelen nagyvárosi viszonyok miatt, szükség a szegény embernek az orvosra. A fővárosban u. i. egy orvosi látogatás minimuma 3 frt, azaz 6 korona, ez egy hónap alatt 180 frtra rug, a mit esetleg egy 1000 frtos vagy még kevesebb fizetéssel bíró hivatalnok lesz kénytelen kifizetni, a még kisebb existenciákról nem is beszélve, mert azok holmi orvosoltatási luxusról ne ábrándozzanak.

Az új orvosi díjszabás különben az orvos urak helyzetének javítása céljából jött létre, miután nálunk minden testület testületileg törekszik anyagi helyzetén javítani, holott az egész ország, egész társadalmunk oly szegény, hogy csakugyan a különböző testületek is belenyugodhatnának a közös nyomorúságba.

Mert különben is mit nyernek például az orvosok az új díjszabás írott malasztjával, semmit, sőt mivel 3 frtért vagy 5 frtért már a keresettebb orvosok, sőt tanárok is szívesen mennek egy-egy látogatásra, tehát sok esetben éppen mellőzni fogják azokat a kisebb orvosokat, akiknek a helyzetén javítani kellett volna.

Az orvosok egyik főpanasza eddig az egyetlet ellen volt, melyek szövetségi rendszerrel könnyítik az orvostársat, most ilyen szövetségezetteknek fokozott mértékben kell keletkezniök, mivel az új orvosi díjszabás mellett szegény ember másképp nem ekzsizálhat.

Ezt eltítani lehetetlen

Maguk az orvosok érzik, hogy ez így lesz és szerte biztosítják házaikat, mint halljuk, hogy a „minimumon“ alul a régi megegyezéssel is megelégszenek.

Valószínűleg a jövőben az élelmesebb dr. urak ezt tábláikra is ki fogják írni s lesz ami eddig nem volt: orvosi tanács leszállított árak mellett.

A belügyminiszterium már nem térhetett ki a díjszabás javítása alól, de az a díjszabás abszolúte nem egyezik meg a mi viszonyainkkal és nem fog használni az orvosoknak sem.

Általában az orvosi honorárium megállapítása szinte lehetetlen dolog, oda az volna szükséges, hogy az orvos magasabb hivatásának igazi magaslatán álljon s hogy azt a honoráló paciens is átértse. Amaz ne abban lássa a gyógyítás jutalmát, a mit pénzben érte kap, enez pedig tisztességgel és zsongorisság nélkül adjon, a mennyt tehetsége csak megenged.

Epen ezért az ideális állapot az lenne, (bár tudjuk, hogy az utópia) hogy a doktorok kara, mint az állam előkelő fizetett hivatalnokai önzetlenül és ambícióval — mint a bíró — gyógyítana szegényt, gazdagot egyaránt és egyforma lelki ismeretességgel.

Torontálvármegye költségvetése.

Nagybecskerek, szeptember 29.

Két terjedelmes cikkben foglalkoztunk Torontálvármegye 1901. évi költségvetésével, különösen azon részével, mely a T. H. E. V. rendezésére vonatkozik, valamint az uti pénztár rendezésével.

A következőkben ismertetjük a költségvetés többi részét.

A Zsiross Mihály, m. főszámvevő által mintaszerűleg összeállított költségvetés szerint: az összes szükséglet . . . 457.722 kor. 52 fill. az összes fedezet . . . 455.981 kor. — fill. s így a hiány: 1741 kor. 52 fill.,

mely eredmény a múlt évhez képest, melyet a m. kir. belügyminiszter 5221 kor. 58 fill. hiánnyal állapított meg, 3480 kor. 06 fill. javulást mutat;

de ez a javulás csak az 1901. évre szól, s abból a jövőre következtetés nem vonható, mert meggyaraztatáiban abban leli, hogy a törvényhatóság szolgálatában álló hajduk, hivatalszolgák és tisztis legények a jövő évben köpenyegyet, mentét és béltel zubonyt nem kapnak, ami egymaga 3800 kor. 10 fill. kevesebb kiadást jelent.

Lényeges eltérés az 1900. és 1901. évi költségvetés között alig van a most fölemlített kevesebb kiadáson kívül; két járásnak sokszorosító-gép-kezelési költsége lett fölemlve jelentékeny összeggel, mely fölemlés az átfutó kezelésben fedezetet is talál és mint új tétel 60 kor. lett beállítva a kiadások VIII. r. alá a vármegyei könyvtár gyarapítására.

Az 1900. évi költségvetést a m. kir. belügyminiszter azon hozzáadással állapította meg 5221 kor. 58 fill. hiánnyal, hogy a vármegye közönsége kellő takarékosággal iparkodjék azt elenyésztetni. Minthogy azonban a takarékoságot illetőleg a vármegye közönsége már a legszélső határig elment, s az 1901. évi költségvetés is a szolgák ruházatánál előállott kevesebb kiadás dacára csak 1741 kor. 52 fill. hiánnyal volt lezárható, azt javasolja a vármegye főszámvevője, miszerint a belügyminiszter felkérésék, hogy egyrészt a vármegye közönsége által a házipénztár évről évre megismétlődő tulkiadásainak kiegyenlítése végett hozott áldozataira való tekintettel, másrészt pedig, hogy a vármegye házipénztárának egyensulya valahára helyreálltassék: a vármegye állami javadalmaszását még legalább 6000 koronával fölemleni kegyeskedjék; egyebekben a költségvetést elfogadni kéri.

Az állandó választmány, arra való tekintettel, hogy a földmívelési miniszter rendelete szerint az állami állategészségügyi igazgatás már jövő évi január hó 1-én életbe lép, azt javasolja a vármegye törvh. bizottságának, hogy e rendelet alapján a költségvetés szükségleti részének I. c. 7. t. a. fölvev

7 járási állatorvos fizetése	á	1000 kor.	7000 kor.
és a VI. 5. t. a. 7 járási állatorvos utiátalánya	á	600 kor.	és 1 á
		800 kor.	4400 kor.
		összesen	11.400 kor.

A „TORONTÁL“ tárcája.**Járok magamban.**

Járok magamban, uton, utfelelen. —
Köröttem millió virág
Ragyog, mosolyg a napsugárban,
De nem nekem.

Járok magamban, csöndes éjjelen —
Fölöttem millió csillag
Ragyog, mosolyg a holdsugárban
De nem nekem.

Járok magamban s csak téged látlak,
A messzi ködben angyalom,
Képed ragyog a boldogságban,
De nem nekem.

Fülep Jenő György.

A virrasztók.

— Maupassant irodalmi hagyatékából. —

Nyugodtan halt meg, mint az olyan asszony, aki mögött tiszta, becsületes mult maradt. És most csakott szemekkel, békés arcvonásokkal feküdt az ágyán, mintha aludnék. Hosszu, fehér haja gondosan meg volt fésülve, mintha csak tiz perccel halála előtt rendezte volna. A márványszerű halottarc olyan csodálatos nyugalmat mutatott, hogy egészen el lehetett képzelni, milyen szép lélek lakott ebben a testben, minő vihartaletet folytatott ez a matróna, aki gyötrelmek és lelkiismereti furdalások nélkül való csöndes véget ért.

Az ágyánál térdelt kétségbeesett sokogás-

sal fia, egy hajthatatlan elveket valló hivatalnok és lánya, Marguerita, kit apáca-nevén Eulália testvérnek hívtak. Az anyjuk szigorú erkölcsös ségben, mély vallásosságban nevelte őket és erős kötelességérzést oltott lelkükbe. A fiuból hivatalnok lett. Nagyra tartotta a törvényt és kényelmüket. A leányon pedig a szüies erény ösztöne uralkodott, melylyel a halott ezt a jámbor házat betöltötte s mivel Marguerite az embereket megvetette, az Ur menyaszsonya lett.

Apjukat nem ismerték; csak annyit tudtak róla, hogy szerencsétlenné tette anyjukat; részleteket nem hallottak . . .

Az apáca zavaros fájdalomában egy csókot nyomott a halott lefogó elefántcsont-kezére, e valóságos Krisztus kézre. A másik, mely a test ellenkező oldalán nyugodott, még a halálközdelemtől görcsös fogással az ágyneműbe kapaszkodott. A fehér gyolcs kis hullámos redőkben úgy terült el ott, mint emléke az utolsó mozdulatoknak, melyek az örök mozdulatlanságot megelőzik.

Kopogtak az ajtón és a két kisirt arc föltekintett. A pap érkezett éppen az ebédről. Vörös volt és szuszogott a kezdődő emésztés miatt, mert sok cognacot öntött a kávéba, hogy az átvirrasztott és z elötte levő éjszaka fáradságával megküzdhesen.

Szomoruan nézett szét, azzal a hivatászerű szomorúsággal, amely mögött a jövedelmező haláleseten érzett öröm derül. Keresztet vetett, majd — szintén hivatászerű járással — közelebb jött.

— Kedves gyermekeim, — kezdte — en-

gedjétek meg, hogy segítsek e szomorú órák eltöltésében.

Eulália testvér azonban hirtelen fölállt és így szólt:

— Köszönöm atyám, de mind a ketten egyedül szeretnénk maradni a halottnál. Ezek az utolsó percek, amikor őt látjuk és most mind a hárman együtt akarunk lenni, mint régen, mikor . . . mikor mi kicsik voltunk . . . és a mi szegény anyánk . . . szegény anyánk . . .

Tovább nem jutott; a fájdalom és az előtörő könnyek elfojtották a hangját.

A pap meghajtotta magát; alájában véve örült az ágyának.

— Amint akarjátok, kedves gyermekeim, — mondá kenetteljesen és letérdelt, keresztet vetett, elvégezte az imáját, aztán ismét fölállt és csöndesen elhagyta a szobát.

— Szent volt! — susogta távozás közben.

Most hát ismét egyedül voltak, a halott és gyermekei. Egy falóra, melyet nem lehetett látni, megtörte a csöndet rendszeres ketyegésével. A nyitott ablakon keresztül beáradt a széna és az erdő lágy illata s a hold sóvár fénye. Minden csöndes volt, csak remegő béka-hang hallatszott a távolból, vagy néha egy éji begár koppanása, amint beszállt az ablakon és zugva ütődött a falhoz. Végtelen nagy menynei nyugalom és hallgatag derűtség volt e halott körül; mintha belőle áradnának ki, szétterjedve köröskörül a természetben.

A hivatalnok, ki még mindig térdelve feküdt és fejét az ágy vászonlepedőjébe temette, egyszerre rekedt, szivettépb hangon fölzkogott a takarón és ruhákon keresztül.

a költségvetésből töröltessék, s ennek helyébe a szükségletek I. c. 7. t. alá mint újonnan rendszeresítendő 14 járási irnok javadalmazása, és pedig egyenként 1000 kor. fizetés és 200 kor. lakpénz, mindössze tehát 16 800 kor. a költségvetésbe fölvetessék.

Indokolja ezen javaslatát azzal, hogy a bűnvádi előnyomozással annyira megszorodott a főszolgabírák teendője, hogy a munkaerő szaporításáról a vármegye közönségének előzetlenül gondoskodnia kell.

Egyebekben érintetlenül hagyván a bemutatott költségvetést és elfogadván annak részletes indoklását, a most érintett tételek törlesztésével s a rendszeresítendő 14 járási irnok illetményének beállításával, azt a következőképp javasolja megállapítani:

Összes szükséglet 463.122 kor. 52 fill.
 Összes fedezet 455.981 kor. — fill.
 s így a hiány 7141 kor. 52 fill.

Javasolja egyúttal, miszerint tekintettel arra, hogy a vármegye közönsége a házipénztár évről-évre növekedő szükségletei folytán az évről-évre felmerült hiányoknak egyes alapjaiból történt kiegyenlítésével óriási áldozatokat hozott, a takarékoságot illetőleg pedig már a legszélsőbb határig elment: kéressék fel a belügyminiszter, miszerint mindezeket méltányolva, s a szolgák ruházati szükségleténél a folyó évben mutatkozó 3800 kor. 10 fill. kevesebb kiadást is figyelembe véve, de legkivált azon főcél elérése végett, hogy a házipénztár egyensúlya valahára helyreállítható legyen — a vármegye állami javadalmazását még legalább 12.000 koronával fölemelni kegyeskedjék.

Felhívja egyúttal az állandó választmány a vármegye alispánját, hogy a házipénztár 1901. évi költségvetésének és indoklásának, nemkülönben jelen és a törvényhatósági pótadókat tárgyaló határozatoknak azonnali közszemlére való kitételéről, kinyomatásáról s a törvényhatósági bizottsági tagok részére leendő megküldéséről gondoskodni sziveskedjék.

A vármegye házipénztárának 1901. évi költségvetésével kapcsolatban a kivetendő törvényhatósági pótadók tárgyában folyó évi 4064. szám alatt beadott főszámvevői javaslat, mely szerint a vármegyei kórházalap javára a fennálló kötelezvény szerint 1 1/2% törvényhatósági pótadó volna kivetendő.

Az állandó választmány a vármegyei kórházépítési alapra a fennálló kötelezvény alapján 1 1/2% törvényhatósági pótadónak a jövő 1901. évre leendő megszavazását javasolja, mert arra nevezett alapnak a Magyar jelzálog hitelbankkal szemben fennálló 675.000 koronás kölcsön jövő

évi annuitásának kiegyenlítésére elkerülhetlen szüksége van; különben is az alapnak ez iránybani kötelezettsége 1904. év végéig terjedvén, a megjelölt pótadó a jelzett ideig már le van kötve.

Majd tárgyalta a vármegye házipénztárának 1901. évi költségvetésével kapcsolatban a kivetendő törvényhatósági pótadók tárgyában a vármegye főszámvevőjének folyó évi 4064. számú előterjesztése, mely szerint a megyeházkibővítési alapnak az utipénztárral szemben fennálló tartozása s a kórházak tulkiadásainak kiegyenlítése végett fölvevett 400.000 koronás kölcsönre jövő évi kamatjárandósága és tőkerész törlesztésére 1/2% törvényhatósági pótadó volna kivetendő.

Az állandó választmány a fentiekben megjelölt 400.000 kor. kölcsön jövő évi kamatjárandósága és esedékessé váló tőke rész-törlesztésére a fennálló kötelezvény alapján a jövő 1901. évre 1/2% törvényhatósági pótadónak megszavazását javasolja, miután a megjelölt pótadó mennyiség a Pesti hazai első takarékpénztár egyesülettől a folyó évben fölvevett folyó-számlai kölcsön biztosítására 10 évre le van kötve.

Az 1901. évi költségvetésével kapcsolatban a kivetendő törvényhatósági pótadók tárgyában a vármegye főszámvevője által beadott folyó évi 4064 számú előterjesztést is tárgyalta, mely szerint arra való tekintettel, hogy

a kórházalap javára 1 1/2%
 a 400.000 kor. kölcsönre 1/2%
 a fölveendő 2 1/2 millió koronás vasuti kölcsönre 2 1/2%
 összesen 4 3/4%

pótadó szükségeltetik, de végösszegben még nem éri el az 1883. évi XV. t. c. 9. §-ában megszabott 5% ot, — amennyiben a vármegye törvényhatósági bizottsága méltányolni óhajtja a vármegye tisztikarának fizetés fölemelés iránt beadott kérvényt: az 5%-hoz még hiányzó 1/2% törvényhatósági pótadó e célra volna fordítható.

Olvasatott ezzel kapcsolatban a vármegye tisztikarának folyó évi 42 274. szám alatt beadott kérelme, melyben az iránt folyamodnak a vármegye tekintetes törvényhatósági bizottságához, hogy azon 1% törvényhatósági pótadó, mely folyó 1900. év végéig a megyeházkibővítési alapra lett fordítva, de ez év végével megszűnik, a tisztikar fizetésének fölemelésére fordíttassék.

Az állandó választmány, méltányolva a vármegye tisztikarának minden tekintetben méltányos és indokolt kérelmét és tudva azt, hogy a vármegye mindenkor nemesen gondolkozó közönsége sohasem zárkózott el a saját alkal-

mazottai által előterjesztett s támogatást érdemlő kérelem teljesítése alól, javasolja a törvényhatósági bizottságnak, hogy a bekezdésben körülírt 1/2% törvényhatósági pótadó helyett a vármegyei tisztviselők, segéd és kezelő személyzet, valamint a szolgák fizetésének, illetve bérének arányos fölemelésére 1/2% törvényhatósági pótadót megszavazzon.

Indokolja ezen javaslatot a következőkkel: A törvényhatóság összes alkalmazottainak, de különösen a tisztviselőknek mai fizetése a mostani megélhetési viszonyokkal sehogy sincsen arányban; ezzel szemben a tisztviselőkre bárambó társadalmi kötelezettségek oly sokoldalúak, hogy azok nagy része alól társadalmi és hivatali állásánál fogva ki nem térhet. A közigazgatás rohamos fejlődés, az azzal karöltve járó teendők fokozatos szaporodása, az ismeretek folytonos gyarapítására irányított törekvés, mindannyi szellemi munka szaporulatot, de egyúttal a megfeszített munkának megfelelő anyagi erőfogyasztást is jelent; méltányos tehát, hogy a tisztviselők által nyújtott szolgáltatás megfelelő viszonzószolgáltatás által hozassék egyensúlyba.

Es míg egyrészt a tisztí fizetések javítását a sokszorosan hangoztatott, de még előtérbe ép-penséggel nem lépett államosítás bekezdéséig halogatni méltányos eljárásnak nem tartja, a mely nézetében egyéb vármegyei törvényhatóságoknak hasonló intézkedései elég eklatánsan támogatják, addig másrészt számolva a vármegye pénzügyi viszonyaival, azon meggyőződésre jut, hogy bár az 5% ra felszaporodott törvényhatósági pótadó súlyos teherként fog a vármegye adófizető polgáira nehezedni, de ezzel szemben az abban foglalt s a fizetésjavításra fordítandó aránylag csekély résznek erkölcsi értéke is mérlegelendő, mely magasban tul-szárnyalja a 1/2% pótadónak megfelelő anyagi áldozatot.

Különben pedig ez a súlyos teher csak muló természetű, mert a vármegyei kórházalapra eddig szükségelt 1 1/2% pótadó már 1904. év végével megszűnik; ép így megszűnik, bár jóval később, 1909. év végén, a 400.000 koronás kölcsönre lekötött 1/2% törvényhatósági pótadó is; azonkívül kiltás van arra is, hogy a folyó évi rendes tavaszi közgyűlésen 10% ra fölemelt utadó százalék leszállíttassék.

Mindezen indokok alapján az állandó választmány fenti javaslatát azon hozzáadással ajánlja a trv. bizottságnak elfogadásra, hogy a fizetés fölemelésének kiviteli módzataira saját kebleből egy bizottságot küldjön.

Következett a községi szegény-alap gyarapítására igénybe vett 1% községi

— Oh anyám, anyám, anyám! — kiáltotta sirva.

Es a nővér vadul a földre vetette magát, örjögög homlokával az ágy fájához ütődve. Görcsök közt fetrengett ott és reszketett, mintha epileptikus roham jött volna rá.

— Jézus! Jézus! Oh anyám! Jézus! nyögte.

Aztán mind a ketten libegtek, hörögtek, mint akit borzasztó fájdalom viharja korbácsol. Csak lassankint csillapult a roham és szelíd sirdogálás következett, ahogy szélsősédes eső ömlik égi-háboru után a tomboló tengeren.

Hosszu idő múlva emelkedtek föl ismét és nézegetni kezdtek a drága halottat. Es az emlékezet, a tegnap még oly édes, ma oly kínzó emlékezet lelkükbe szállt. Minden elfeledett részletével, intím és meghitt apróságával; és a szeretett halott ismét föléledt előttük. Visz-szaemlékeztek életének legkülömbözőbb eseményeire, szavaira, mosolyára, hangjára az asszony-nak, ki immár soha sem beszél velük. Meg-jelenítették boldog nyugalmában, maguk elé idézték az összes szavakat, melyekkel élni szokott és egy bizonyos kézmozdulatot, melyet mindig megfigyeltek rajta, mikor valami fontos dolog-ról beszélt.

Es szerették, amint még sohasem, és el-gondolták kétségbeesésükben, milyen drága volt nekik, minő egyedül és elhagyatva maradtak most.

A leánynak menedéke, vezető csillaga volt az asszony, akivel együtt egész ifjusága, életé-nek egész vidám fele oda lett; a kötelék, mely az élethez fűzte, elszakadt. Ugy érezte, hogy ő vesztett legtöbbet.

— Te tudod — szólalt meg az apáca — mennyire szerette mama a régi leveleket újra

elolvasgatni. Mind itt van a szekrény kis fiók-jában. Ha most elolvassuk, ezen az éjjelen egész életét még egyszer átéljük. Mintha a temetőn járnánk végig, mert anyját és nagyszüleit is megismerjük. Az ő levelei szintén itt vannak a többivel együtt, melyekről olyan sokszor beszélt. Hiszen emlékszel?

Es a régi butordarab fiókjából egész tucat elsőszámbeli papírcsomót vettek ki. A csomagoc-skák gondosan össze voltak kötve s egymásra rakogatva. Az ágyra tették a relikviákat, ki-vettek belőle egy Apa fölrásu csomagot, fölbon-tották és aztán olvasni kezdtek.

Régi epistolák voltak, aminőket ódi csa-ládi íróasztalokon lehet találni. A hangjuk, írás-módjuk egy elmult századé; és valami különös nemes patina vonja be őket, mely zamatos ízt ad a tartalmuknak.

Az első így kezdődött: Edes szivecském! — egy másik így: Kedves kicsi lányom! — majd: Drága gyermekem! — végül: Kedves leányom! Es az apáca egyszerre olvasni kezdett, — a halott egész élettörténetét, minden bájos emlékét fölidézte. A hivatalnok pedig figyelme-sen hallgatta, miközben az ágy karfájához dőtt és anyját nézte. A halott mozdulatlanul fektűt; mintha semmi baja sem volna.

Eulália testvér egyszerre félbeszakította az olvasást és így szólt: — A sirba kellene ten-nünk mind; szemfedőt csinálni belőlük s abban eltemetni.

Aztán egy másik, fölrás nélkül való cso-magocskát vett a kezébe és hangosan kezdte:

„Imádott asszonykám! Szeretlek az örü-lésig! Tegnap óta szenvedek, mint valami elátkozott e pokol tűzében; a rád való em-lékezés elepszat. Erzem még ajkad az ajka-mon, szemed sugarát a szememben, kebled a

keblemen. Szeretlek! Szeretlek! Örjögögve tet-tél. A karjaim vágyakozva nyulnak feléd. Szorongva lélekzem és végtelenül epedek utá-nad, hogy még egyszer enyémnek mondhas-salak! Egész lényem utánad kiált, érted ég! Szájamon van még csókjaid mámorító ize...”

A hivatalnok kiegyenesedett, az apáca szű-netet tartott. A férfi kiszakította kezéből a la-pot és aláírását kereste. Nem talált egyebet a sorok alján, csak ezeket a szavakat: Ezerszer csókol imádó — és alatta: Henryd... Az apjukat Renének hívták. O tehát nem lehetett. Erre a fiu remegő kézzel keresgélgni kezdett a papirosok közt, egy másik írást ragadott ki és olvasta: Nem bírom tovább szerelmed nélkül... Már ekkor fölállott, szigoruan, mintha bírói székéből emelkedett volna föl és elváltozott arccal nézett a halottra.

Az apáca is fölkelte és kiegyenesedve, szil-lárdan állott ott, mint valami márványszobor. Szemébe könyök tódultak, miközben várakozó pillantással nézett a fivérére. Ez azonban lassan elindult, keresztül a szobán az ablakig és álmo-dozva bámult ki az éjszakába.

Majd ismét közelebb lépett, gyorsan föl-vette a leveleket, egymás után a fiókba do-bálta, aztán az ágy függönyét hallgatagon össze-huzta.

Es mikor a gyertyák, melyek az asztalon égtek, a napvilágon kialudtak, a fiu lassan föl-emelkedett a támlásszékről, anélkül, hogy az anyát, kit ez a néhány perc olyan mély örvény-nyel választott el gyermekeitől, csak egy pillan-tásra is érdemesítette volna; majd halkán mondta:

— Így testvér, most nyugodni térhetünk!

pótadó
 rendelt
 tárgya
 évi 40
 szerin
 a tiszt
 és a k
 szint
 engedte
 A
 jesztés
 bizottsá
 zett 8/
 fizetés
 dig a
 tassék
 In
 törvény
 tikar,
 szolgál
 vál./42
 vényh
 hozta
 ehhez h
 ben kie
 A
 segélye
 vén, a
 indokol
 A
 alap j
 kivetés
 főszánv
 eddigie
 még pe
 Az
 tettel, h
 nak re
 egyesít
 kor. kö
 megye
 nál és
 apród is
 jövő 19
 egyenl
 javaslat
 annak a
 endő m
 latba h
 A
 6 órató
 részére
 napokon
 nap es
 szerdán
 Sz
 08
 A
 B
 ezek a
 egy me
 .
 asszony
 tartóztat
 M
 a mikor
 sárga
 mányos
 Az
 harmin
 A férfi
 ként k
 készite
 M
 metes
 főnytele
 beszédj

pótadóból a vármegye főpénztárába befizetni rendelt $\frac{3}{4}\%$ nak miként leendő felhasználása tárgyában a vármegye alispánjához intézett folyó évi 4064. számú főszámvévi javaslat, mely szerint a $\frac{3}{4}\%$ ból 1901. évre a tisztviselők fizetésének javítására $\frac{3}{8}\%$ és a közjótékonyági alap gyarapítására szintén $\frac{3}{8}\%$ összesen $\frac{3}{4}\%$ engedessék át.

Az állandó választmány a beadott előterjesztést részben elfogadva, javasolja a tvh. bizottságnak, mi-zerint a jövő 1901. évre a jelzett $\frac{3}{4}\%$ községi pótadóból $\frac{1}{8}\%$ a tisztviselők fizetésének fölemelésére engedessék át, $\frac{2}{8}\%$ pedig a közjótékonyági alap gyarapítására fordítassék.

Indokolja ezen javaslatát azzal, miszerint a törvényhatósági pótadók tárgyalása során a tisztikar, segéd és kezelő személyzet, valamint a szolgálk fizetésének javítására 1114. állandó vál./42358 - 1900. számú határozatával $\frac{1}{8}\%$ törvényhatósági pótadónak kivetését már javaslatba hozta s miután e célra 1% pótadó szükséges, ez ehhez hiányzó $\frac{1}{8}\%$ -ot e módon véli leghelyesebben kiegészítőnek.

A közjótékonyági alap a napirenden lévő segélyezések miatt állandó kiegészítést igényelven, a $\frac{3}{8}\%$ pótadónak engedélyezése teljesen indokolva van.

A nagykikindai lovaslaktanya alap javára 1901. évre szükségrendő pótadó kivetése tárgyában beadott 4064/900. számú főszámvévi javaslat, mely szerint e célra az eddigiekhez képest $\frac{1}{8}\%$ pótadó volna kivetendő, még pedig az 1879. évi XXXVII. t. c. alapján.

Az állandó választmány arra való tekintettel, hogy a nagykikindai lovaslaktanya alapnak részint a Pesti hazai első takarékpénztár egyesülettől a laktanya építésére fölvetett 794.400 kor. kölcsön annuitásaira, részint pedig a vármegye közönsége által a Ludovika Akadémiánál és kapcsolatosan a honvéd főreál- és hadapród-iskolánál tett 50.000 kor. alapítvány után jövő 1901. évre esedékes 8000 kor. részlet kiegyenlítése végett egyéb jövedelmei mellett a javaslatba hozott $\frac{1}{8}\%$ pótadóra szüksége van, annak az 1879. évi XXXVII. t. c. alapján leendő megszavazását a tvh. bizottságnak javaslatba hozza.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 $\frac{1}{2}$ óráig; ugyanazon napokon este 6 től 8-ig urak részére is. A kőzfürdő egész nap este 7 $\frac{1}{2}$ óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdén zónanap fél óráig délig urak, délután hölgyek részére

Szeptember 29. A Polgári Dalárda estjeje.
Október 1., 2. és 3. Népfelkelők jelentkezése.
6. Gyászünnepe az olvasókörben.
8., 9. és 10. Ellenőrzési szemle a Rezsó-laktanyában.
9. Megyei áll. választ. ülése.
15. Közig. bizottság.
15. Vármegyei közgyűlés.
18. és 19. Ellenőrzési szemle a honvéd-laktanyában.
November 4. Szarvasmarhadíjazás.

Vén asszonyok nyara.

Az ez már; vén asszonyok nyara... Bár a felnőtteknek nem szokás mesélni, ezek a fényes, de hideg sugarak eszembe hoztak egy mesét...

...Élt egyszer egy asszony, aki mielőtt asszonynya lett volna, sokáig volt magát megtartóztató leány.

Mondják, hogy harminc éves is volt már, a mikor eljött érte, ki neki rendeltetett. Magas, sárga arcú, kopaszodó férfiú volt és igen tudományos.

Az új asszony szép volt, nagy, erős és harminc éves koráig sokat gondolt a szerelemre. A férfiú pedig arra gondolt, hogy ő már éjjelként köhögésel s a cselédek nem tudják jól készíteni a theát.

Mondják, hogy valósággal sorvad a szerelmes asszony s öt óra után fehér lett a feje, fénytelen a szeme, cserepes az ajka s száraz a beszédje...

A hatodik öszön meghalt a száraz magas férfi s igen sirt felette az ő asszonya, az ő elözvegyült, fonnyadt asszonya...

...Hogy aztán gyászosan, nagysokára a kertbenült korán délután az asszony, — fényesen sütött a nap és zörgött a fehér uton a falevél.

Hévílt az asszony és várt valakit. Nézte, nézte a táncoló sugarakat s nem hallotta, hogy roppan a levél s előtte áll a husz éves ifjú...

— Már régen vártalak...
— Siettem szerelmesem. Lásd milyen fényes, meleg, puha a levegő. Lásd: mintha tavasz volna.

Az asszony megfogta az ifjú kezét... Az ifjú kitérte a karjait s erősen átfogta az asszonyt. Es fájni kezdett...

— Ne!... Ne!... Menj most. Jöjj aiko nyatkor, jöjj este. A szobámban várlak.

Elsietett az asszony s különösen bámult az ifjú.

S hogy jött az este, hideg és csipős ködös lett a föld. Az asszony egyedül volt a sötét szobában s igen-igen fázott. Várt sokáig. Aztán bezárta az ajtót, leborult vánkósára s zokogott, míg el nem aludt...

Ez a mese jutott eszembe, míg nézem a kacagó napot s míg összeborzadok, mert tudom, hogy már az esték hidegek és csipős ködök... Itt van már a vén asszonyok nyara...

— A főispán tűzoltói jubileuma. Régióta készülnek tűzoltóink valamire, amit azonban eleddig szörnyen titkolgattak. Ma végre kipattant a nagy titok, ami nem egyéb, mint hogy derék tűzoltóink jubilálnak. Jubilálják pedig, hogy vármegyénk népszerű és közszeretben álló főispánja a jövő hóban lesz éppen 25 éve tényleges tűzoltó, ugyanis ezelőtt 25 évvel lépett be az egyesületbe, mint annak egyszerű tagja, eltelve lelkesedéssel a tűzoltó ügyek iránt. A tűzoltóság által rendezendő ünnepek sorozata nagyjából a következőleg van megállapítva: Október 13-án délután történik az érkező vendégek fogadása és ugyanaz nap este lesz a faklyásmenet a jubiláns tisztelőre, mely alkalommal az üdvözlő beszédet dr. Grandjean József polgármester tartja. Ezután ismerkedési estély lesz a „Rózsa” szállóban. 14 én reggel 5 órakor ébresztő, 8-kor gyülekezés, 9 kor fölvonulás a megyeház udvarára, innét a templomba. Ezután disztülés lesz a megyeházán, amidőn az ünnepekt főispánnak az egyesület ajándékát adják át. A beszédet ez alkalommal dr. Demkó Endre mondja. Délután 3 órakor mutatványos gyakorlatok, végül diszlakoma, amelyen értesítélünk szerint igen sokan vesznek részt a városi polgárság köréből is.

— Kinevezések. Az igazságügyminiszter Bartal Lajos szabadkai járásbírói joggyakorlatot a verseci kir. járásbíróshoz aljegyzővé, Militariu Pál díjnokot a károlyfalvai kir. járásbíróshoz irnokká; a földmivelésügyi miniszter Bém Lajos ösztöndíjas gazdasági segédet a nagyszentmiklósi földmivelés-iskolához segédtanítótá vezette ki.

— A T. H. E. V. átadása. A T. H. E. V. igazgatósága tegnap d. u. dr. Dellmanics Lajos elnöklete alatt ülést tartott, melyben elfogadták azokat a megállapodásokat, amelyeket egy részről a T. H. E. V. kiküldöttei, más részről a kereskedelmi kormány kötöttek az üzem átadása, illetve átvétele tekintetében. Az igazgatóság tegnapi határozatait az október második felében összehívandó rendkívüli közgyűlés fogja véglegesen jóváhagyni.

— Jegyzőválasztás Antalfalván. Tegnap telefont jelentésünket tudósítónk a következőkben egészíti ki. E nagy és az antalfalvi járás székhelyét képező községben a jegyzői állás üresedésé folytán szeptember hó 27-én tartatott meg a jegyzőválasztás, melynél egyhangulag Mesterovics Pál Antalfalva község jegyzőjének lett megválasztva. E napon ugyanis a községi képviselőtestület intelligens és földmivelői osztályhoz tartozó összes tagjai megjelentek és Szávicz Gerő, a járás főszolgabírójának, mint a választási elnöknek a jegyzői hivatásról férfias s bölcs komolysággal elmondott bevezető beszéde után

— midőn az idevágó törvény utasítása szerint a kandidálás megtörtént — a volt helyettes-jegyző Mesterovits Pál egyhangulag jegyzőnek lett kikiáltva. Az újonnan megválasztott jegyző helyettesítésének hosszabb ideje alatt finom, előkelő modorával, tisztességes magaviseletével, szakértelemmel teljesített munkálkodásával és a néppel való humanus bánásmódjával azt vivta ki magának, hogy a képviselőtestület összes tagjai személye körül csoportosultak, a mit tényekkel a helybeli lelkész, és dékán Paulinyi S. mu a megtörtént választás után az újonnan megválasztott jegyzőhöz intézett üdvözlő beszédében kifejtett azon pium desideriummal: „vajha az egyhangulag lefolyt jegyzőválasztás ezen hazafias tekintetben kifogástalan nagyközség erkölcsi és anyagi felvirágztatását biztosítaná!” Este az újonnan választott jegyző tiszteletére a járási hatóságok, egyház, iskola, társadalom, nép képviselői fényes bankettre sereglettek össze, hol ugyancsak a vármegye, járás, egyház, a község és iskola javára s üdvére számtalan pohár köszöntés hangzott el.

— Névmagyarosítás. Kiskoru Witzl Ferenc és Witzl János perjámosi illetőségű a r a d i lakosok vezetéknevüket „Barna“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter f. évi 98.481. sz. a. megengedte.

— Színészeink megérkezése. Kiss Pál színigazgató és társulatának zöme, tegnap, a délutáni vonattal városunkba érkezett. Nagymihályiból jöttek s a nyolcszori átszállással fűszerezett 27 órai utazás szörnyen megviselte őket. Persze, az első dolguk volt a lakáskeresés s itt is, ott is lehetett látni egy-egy színészt vagy színésznőt, amint a kapukon kutató szemekkel keresi azt a bizonyos cédulát. Megérkezésük híre gyorsan elterjedt a városban s különös izgatottságot keltett egyik színésznőnek a Hunyady-utcán való végigmenetele, akinek nyomában ilyes kitételek hangzottak föl:

— Juj de csinos, aune de szép, mi lesz velem később, ha már most is...⁴

Szóval, megérkeztek színészeink!

— Irodamegnyitás. Az ugy jogilag, mint általánosságban alaposan képzett dr. Vaszi András ügyvéd megnyitotta irodáját. Kellő sikert kívánunk a törekvő fiatal jogásznak.

— Dialogus a Hunyady-utcán. Két ur sétál karonfogva. Az egyik idegen.

Idegen: De hát mondd csak barátom, mindig ilyen bűdös a Hunyady-utca?

Helybeli: Ah! dehogy. Sokszor még inkább bűdös.

Idegen: Lehetetlen! Hát a városi tanács nem gondoskodik a köztisztaságról...?

Helybeli: Nem. Biznak abban, hogy a közönség megszokja. S amint látod, kezdi is megszokni.

— Csuz és kimerülés. A leginkább elterjedt betegségek egyike: a csuz. Különbözőképpen jelentkeznek: majd heveny, majd idült, vagy az egész testet támadja meg, vagy pedig csak egyik részét. Előidézője gyakran a hideglelés. Sokszor komoly bajt idéz elő a fájban, a vérkeringést előmozdító vagy a légző szervekben és végtére mindennemű munka elvégzését lehetetlenné teszi. Ez az esete André Barry urnak, Wallet ügyvéd főhivatalnokának Bourgneufban (Creuse, Franciaország). A Le Chercheur de Bourgneuf című újság egyik munkatársa kikérdezte az esete felől és a következőket hallotta:

Nagyon rossz volt az egészségem, lehangolt voltam, szomorú és nem volt kedvem a munkához. Bizonyos idő óta bal tüdőmben különös zugást éreztem, mintha csak vonat közeledését hallottam volna, egészen süket voltam és ezzel egy időben kiállhatatlan fájdalmat éreztem a bal karomban. Aludni nem tudtam és egyre azon aggódtam, hogy elveszítem állásomat. Ötvennyolc éves koromban már nem reméltem gyógyulást. Egy napon az iroda postájában füzetet találtam, mely a Pink-pilulák által elért sok gyógyulásról szólt, elmondva, hogy sok hozzám hasonló beteg meggyógyítottak. Nem sokáig haboztam és jól is tettem, mert ma már egészen egészséges vagyok. Összesen hat dobozt használtam, de a csuz a kezemből már az első doboz használata után eltűnt, a zugás egészen elhagyott, boldog vagyok, jó kedvű és minden fáradtság nélkül dolgozom.

A csuz, bár gyakran a hideg vagy a nedvesség idézi elő, a rossz vértől is eredhet és így az ebből eredő betegségeket ugyanugy gyógyítják, mint az eredeti bajt. A gátbaj, közeli rokona a csuznak, a közsvénynt, vérszegénységet, skrofulát, a gyermekek rossz kifejlődését, mind meggyógyítják a Pink-pilulák.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertárban, Budapest, Király-utca 12.

— Az áruló szűr. Mára Mihály úrményházi lakosnak — mint levelezőnk írja — szöveget ütött a fejébe, hogy Bugyi Mihály gazdálkodónak miért van 26 zsák buza a padlásán, az övének meg egy se. Kapta tehát magát a tegnapi éjjel, az éj leple alatt, fölhatolt Bugyi Mihály padlására s elhordta a 26 zsák buzát. Bugyi Mihály rögtön jelentést tett az esetről, s a tolvajt csakhamar megcsípték. Árulója lett a szűre, amit a tolvajlás elkövetésekor, siettében a padlásra felejtett. A szűr t. i. már évtizedek óta védi Mára Mihályt a hideg és meleg behatásai ellen s a faluban még a legkisebb gyermek is tudja, hogy az Mára Mihályé.

— Az alkalom tolvajt szűr. Bencze Lajos, perlaszi patikárushoz — mint nekünk írják — holmi kenőcs vásárlása céljából beállított Koity Mihály. A patikában nem volt senki, így történt aztán, hogy Koity Mihály, nehogy potyára várakozzon, kihúzta a pénzesfókat, abból a legnagyobb flegmázt elemelt 63 koronát s sietve eltávozott. A patikárus persze éppen nem örömmel vette tudomásul pénzének lábrakelését. Koity Mihály azonban nem sokáig volt boldog birtokosa a 63 koronának, mert még aznap elfogták. Tolvajlását bevallotta s a pénzt, csekély híjján, megtalálták nála.

— Betörés a csakovai takarékpénztárba. Csakován tegnap éjjel betörték az ottani takarékpénztárba. A betörők lyukat vájtak az intézet udvar felőli vasajtájába és azon át bemásztak a helyiségbe. A takarékpénztár nagy pánicszerűséget azonban nem sikerült fölfeszíteniök és mindössze csak három darab aranyérmét vittek magukkal, melyeket a kirakatban találtak. Az intézet kára száz korona. A csendőrség erőlyesen nyomozza a betörőket.

— Fejbetérés. Jovanov Sebő és Vladiszavlyev Milos tomasováci lakosok már régi jó cimborák s sokszor megesik velök, hogy a késő éjjeli órákban is együtt idogálnak, amolyan jóféle, kedvderítő rakit. A napokban is együtt pityáztak s amikor egy éjfél tájban hazafelé indultak, valami csekélységen összekülböztek. Meglehető virágos kedvben voltak mind a ketten, amit legjobban illusztrál azon körülmény, hogy amikor Vladiszavlyev Milos valami fölött nem tetszését fejezte ki, Jovanov Sebő meg suhogtatta alapos sulyu botját, amely éppen Vladiszavlyev feje bubján állapodott meg. A sulyos ütés nem megvetendő folytonossági hiányt hagyott maga után s Vladiszavlyevet nyomban elborította a vér s összerogyott. Jovanovot elvitték.

— Eltűnt hizók. Két darab szép hizója volt Zloch János antalfalvai lakosnak. Gazdájuknak szemmeláthatólag nagy gyönyörűséget okoztak. De hát nem is csuda, úgy hiztak, mint a parancsolat. A vásárra hialta őket Zloch János s már szinte a markában érezte a ropogós tizeket amikor tegnap reggelre kelve, hült helyét találta disznóinak az ölben. A nyomozást megindították, de eddig eredményre nem vezetett.

— Féláru vasuti jegyek az 1901. évre. A M. A. V. igazgatóságától a következő értesítést vettük: A folyó évre szóló féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok abból a célból, hogy az 1901. évre idejekorán érvényesíthetők legyenek, a m. kir. államvasutak igazgatóságához már f. évi okt. hó 1-től kezdve beküldhetők; azon jogosultak pedig, kik a f. évben ily igazolvány birtokában nincsenek, de ilyet a maguk részére az 1901. évre váltani kívánának, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik.

Nehogy tehát az igazolványok érvényesítése és illetve az új kiállítására a f. év utolsó hónapjára maradjon, a munkatorlódásnak és az ebből származható késedelmeknek elejét veendő, figyelemztetjük az érdekelteket, hogy saját érdekében cselekedzenek, ha az érvényesítés kieszközlése, illetve az új igazolványok megszerzése iránt, igazolványaik, illetve fényképeik és kezelési illeték fejében személyenként egy korona készpénznek a m. kir. államvasutaknak főpénztárába való beküldése mellett az előirt módon hivatali felsőbbségükhöz, illetve a jogosult nyugdíjasok bélyegtelen folyamodványnyal közvetlen az alulírott igazgatóságához (Budapest, VI. Andrassy-ut 73—75. szám) már most folyamodnak.

A nyugdíjasok a lakhelyükre illetékes köz igazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamodványaikon igazolni tartoznak.

Az illetékes hivatali főnökeket felkérjük, hogy az érvényesítést és az új igazolványok kiállítását kérelmezők igazolványait, illetve fényképeit, a kezelési illetékekkel és a folyamodókról 2 példányban szerkesztendő névjegyzékkel együtt, az amugy is nagyszámú teendők lehető megosztása szempontjából, alulírott igazgatóságához minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Együttal közöljük, hogy az igazolványok határozmányainak 17. pontjában foglaltakhoz képest azon idő alatt, míg az érvényesítés végett beküldött igazolványok nálunk kezeltetnek, azok birtokosai részére, előre nem látható utazásokra bélyegtelen folyamodvány alapján, melyben az, hogy az illető folyamodónak igazolványa érvényesítés végett be van küldve, a hivatali főnök által igazolandó folyamodványban megjelölendő utvonatra féláru menetjeggyel egyszeri utra szóló igazolványok fognak úgy az alulírott igazgatóság, mint üzletvezetőseink által is kiadatni, megjegyezvén, hogy azok részére, a kik a fent közölt esetben egyszeri utra szóló igazolvány kiállítását kérelmezni elmulasztanak, a rendes menetdíj megfizetése esetén menetdíj visszafizetések semmi körülmények között sem fognak engedélyeztetni.

Végül figyelemztetjük mindazokat, kik arcképes évi igazolvány váltására kötelezve nincsenek, továbbá az arcképes igazolvány birtokosait is, hogy a részükre, illetve családtagjaik részére szükséges féláru menetjeggyel egyszeri utra szóló igazolványok kiállítására iránt mindenkor idejében, de legalább is 14 nappal tervbe vett utazásuk előtt folyamodjanak, mert a későn kért igazolványoknak soron kívül kiállítására az é. e. szakában beálló munkatorlódás következtében legyőzhetetlen nehézségbe ütköznek.

— A kémény mint ajtó. Leszállott a csöndes este Bárányos község felé. Csönd volt az egész faluban, sőt még a kormákból sem hallott már semmi zaj ki. Bárányoson korán fekszenek az emberek, mert hisz korán is kell kelniök. A nagy csöndösséget csak néha néha zavarta meg egy-egy kutya vakkantás, hangosan üdvözlőlvén a holdat. Egyetlen ember volt ébren az egész faluban: Hegyán Pál, aki Kriszta János háza körül oládkodott. Mindenképen beakart jutni, mert tudta, hogy a gazda nincs honn. A ház ablaka azonban vasrácsos, az ajtója vaspántos: behatolni hát nem tudott. Kapta tehát magát, fölmászott az alacsony ház tetéjére s onnan a kéményen keresztül leereszkedett. Amint földet ért a lába, tapogatózások után rájött, hogy a boglyas kemencében van. Egy gyöngéd lábmozdulattal kirugta a kemence oldalát s kimászott. Az ugynevezett „tisztasza szobában” találta magát, ahonnan minden összeszedhető fölpakolt s ugyanazon az uton, amelyen jött — mint aki a legjobban végezte dolgát — eltávozott. Hegyán Pál azonban úgy látszik nem nagy barátja a mosakodásnak; s ez lett a veszte. Az arca, meg a keze még másnap is azon kormos volt s a gyanu rögtön reáirányult. A megejtett kutatás alkalmával csakugyan meg is találták nála az ellopott holmikat. Hegyán Pál jelenleg négy fal közé zárva elmélikedik a felett, hogy milyen jó lett volna neki megmosakodni a kirándulás után.

x A legizletesebb asztalivíz a „Kristály” Szent Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van.

Színház és művészet.

Színészek nálunk.

Holnapután, hétfőn megnyílnak színházunk kapui. A komor, sötét falak közé fény árad s Thalia papjai és papnői, hosszú szünet után, újra megkezdik működésüket; a jelenleg még csöndös, elhagyott falak között fölesendül a Muzsa hangja. A hosszalábu pókok, amelyek most unalmasan ásitának a vörösbárony pá hollyok szögleteiben s szövik a szép kerek, ezernyi szálu hálót, fel lesznek riasztva magányukban.

Nagy várakozással tekintünk az évad felé s mi tagadás benne, sokat is várunk a mostani társulattól, Kiss Pál társulatától. Az igaz, hogy sokat is tettünk értük, annyit, amennyit még eddig soha.

A színügyi bizottság, fáradszatlan Róna y főispánunk elnökletével, financialiter jóformán

teljesen biztosította a társulat megélhetését. Alig maradt páholy, zártszék, melyre bérlő ne akadt volna. De hát itt is volt már az ideje, hogy a mult példáin okuljunk, s hogy abból a következtetéseket levonjuk magunknak. Hisz talán nem is volt még eddig olyan társulat nálunk, amelyik nem deficitel hagyta volna el városunkat. Szégyen, de hát be kell vallani, mert való. A hat hetet — ennyi volt az eddigi szezonok tartama — bizony bizony keserves küzdelmekkel recilláltak keresztül. Pedig Nagybecskereknek szüksége van a színészekre, óriási szüksége.

Művészi és közművelődésre való hatásától eltekintve, még ma sem szabad szemünk elől téveszteni, hogy Nagybecskereken, uri családoknál, igen gyakori a német, a szerb szó s így a magyar geniusz, a magyar nyelv a magyar szellem beoltása, beplántálása egy olyan tényező, amelynek érdekében harcot kell vívni. E tekintetben, az eddig itt működött társulatok rovására sok jót jegyezhetünk föl s való is, hogy hathatósan előmozdították a magyarosodást.

Alig 10—15 éve még, Nagybecskerek utcáin alig lehetett magyar szót hallani s bizony-bizony szinte megcsudálták azt, aki magyarul beszélt. Mig ma — hála legyen a magyarok Istenének — szerte hangzik a mi zengzetes nyelvünk. Es ebben a hódításban oroszlanrész jutott a színészetnek.

Kiss Pál társulatától tehát sokat várunk, többet mint az eddigiektől. Az épületet, melynek fundamentumát és falait mások már lerakták, nekik kell tető alá juttatni. Es ez a körülmény adjon nekik tetterőt, ambíciót a munkához. Szívvel, lélekkel fogjanak hozzá, mint amilyen szívvel, lélekkel várjuk őket s tettünk értök minden lehetőt — ismeretlenül bár.

A színügyi bizottság szakított régi tradíciójával s az eddig divó őszi tavaszi 6—6 hetes időnyből megcsinálta a 3 hónapos őszi évadot mely most október 1-én veszi kezdetét. Ennek meg van az a jó oldala, hogy 3 hónap alatt bővebben megismerkedhetünk színészeinkkel, akik inkább bemutatathatják képességüket s hogy a komolyabb darabok előadására, valamint ami egyáltalán a darabok precíz és szabatos betanulását és előadását illeti, több gondot fordíthatnak. De meg van az a hátrányos oldala, hogy az évad lezajlása után teljes 9 hónapig kell várni az új társulat megérkezésére s ez a nagy idő, nagy pauza, biztos tápu szolgál az orfeumok felvirágzásának...

Kiss Pál társulatával, az első héten csupa régi darabot hoz színre, amelyeket mindnyájan jól ismerünk. Mint a: Király házasság, Dolovai nábob leánya, Csókon szerzett vőlegény, Falu rossza; az operettek közül: Ripp van Winkle, Cigánybáró s Sulamith. A társulatot t. i. csak most szervezi az igazgató nagyobb alapon s az természetes, hogy egy két nap alatt teljesen új darabot nem mutatathatnak be. A második héten azonban csak újtonság kerül sorra s e tekintetben — mint halljuk — több kellemes meglepetésre van kilátásunk, miután a társulat igazgatója egy egész sereg érdekesebbnél-érdekesebb újdonságot szerzett be. Van közöttük nem egy, melynek a fővárosban szenzációs sikere volt. De be fogja szerezni a fővárosban időközben színre került jobb darabokat is.

Érthető várakozással tekintünk tehát a színiedéle elé. Eddig minden szintársulat a közönséget kereste, (de nem igen találta), most van közönség: nézzük a színészeket!

A színházlátogató közönséget kellemesen fogja meglepni az új függöny, mely fővárosi mintára, telve van tarkábbnál-tarkább reklám hirdetésekkel. Az új függöny Nádas Jenő festő kezét dicséri s az illuzió emeléséhez tarkaságával bizonyítára hozzá fog járulni. (Fp.)

„Henneberg-selyem”

— Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — egész ruhák és blousokra való! — Mindenkinek póstabér és vámentesen, házhöz szállítva. Minták póstaforrával küldetnek.

Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.

Cs. és kir. udvari szállító. (189—19)

Nyiltter.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával oseoemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szénadtartalmánál fogva, specifikus óvzer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hámenese ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos belbántalmak ellen, míg szoptatója a víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőseges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénásvánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas betegségénél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughyjító és a szemjárt osillapító hatásánál fogva.

— **Kedvelt borviz.** —

A mohai Ágnes-forrás kezelősége.

426—24.22

Főraktár:

Édeskuty L.

os. és klr. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Felöltők 7 frttól feljebb

Női kabátok 5 frttól feljebb

kaphatók 799-x.6

Kovács Gedeon ruha-áru terméden.

Az e rovat alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerk.

TÁVIRATOK.

A király a partvidéken.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Görzből jelentik: Ó Felsége ma reggel 9 órakor ideérkezett; a lakosság óriási lelkesedéssel fogadta.

Ág h. ev. közgyűlés.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Eperjesről jelentik, hogy a tiszaí ág. h. ev. egyházkerület közgyűlésén ma a tárgysorozat letárgyalását bevégezték.

A perzsa sah utazása.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: Muzafer ed-Din sah kíséretével együtt tegnap este ideérkezett. A fejedelem fogadta.

A helyzet Ausztriában.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák, hogy a keresztény szocialista párt tegnap délután gyűlt össze konferenciára, hogy a választási jelölések ügyében határozzon. Az ülésen vidéki bizalmi férfiak is résztvettek. A gyűlés azonban határozat nélkül szétoszlott, miután a felmerült személyes ellentétet nem sikerült elsimítani.

A német kath. tudósok.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ ered. távirata.) Münchenből jelentik, hogy a katolikus tudósok tegnapi ülésén Camara salamancai érsek mondott beszédet, melyben a katolicizmus nagy jelentőségét hangsúlyozta az anarchizmus legyőzésére nézve. Taniolo pisai tanár, a kath. szociális tudományok 19. számadban történt fejlődését fejtegette, vonatkozással a német, angol és a francia irodalomra.

A Ferenc-csatorna zsilipjeinek átadása.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint O-Becséről jelentik, a Ferenc-csatorna nagyszabású zsilipjeit és vízműveit, melyek ugyan már egy éve elkészültek, csak most adják át ünnepiesen a forgalomnak. Ez alkalommal a földmivelésügyi és a kereskedelemügyi miniszterek is Ó-Becsére érkeznek, hogy az Európában páratlan, három millió koronába került zsilipet megtekintsék. Ugyanakkor a miniszterek megtekintik a Ferenc-Becse alatt készülő barjait átvágás munkálatait.

Milíomos a börtönben

Szeged, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti telefon tudósítása.) Az Alföld leggazdagabb embere, a hódmezővásárhelyi Ujhelyi Lipót, ki közönséges paraszt létére három millió forintnyi vagyon felett rendelkezik. Rendkívül dőlytős, akaratos ember, a ki gazdagságának tudatában sokat megengedett magának. Így esett aztán, hogy a szomszédja pörbe fogta egy kicsinységért s Ujhelyi látva, hogy elveszti a pört, már csak azért is, hogy ne ellenfele legyen a győztes, merész tette határozta el magát. Hamis tanukat fogadott, a kik mellette bizonyították s tanu bizonyágukkal részére döntötték az igazságot. De kitűdött a dolog s Ujhelyit elítélte a szegedi törvényszék egy évi börtönre, jöllehet a végtárgyaláson az ország leghíresebb kriminálistája, Eötvös Károly védte, ki állítólag egy egész vagyont kapott tőle. Az ítéletet jóváhagyta a tábla, meg a Curia is, de Ujhelyi közben itt hagyva vagyonát s a deponált 40.000 forintnyi kaucióját is, kiszökött Amerikába. A nyáron aztán meggondolta a dolgot s visszajött Szegedre, hol jelentkezett a vizsgálóbírónál, egyben dr. Friedmann Bernát fővárosi híres kriminálistánál ujrafelvételét kérte pörének. A szegedi törvényszék azonban mai tárgyalásán elvetette ezt a kérelmet s így a büszke parasztnabob, ki azt hitte eddig, hogy pénzért mindent meg lehet vásárolni, kénytelen, kedvetlen letölti a reá mért egy esztendőt.

Vád alá helyezett miniszter.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ ered. távirata.) Belgrádból táviratozzák, hogy ottani hivatalos közlemény szerint Genesics volt belügyminiszter ellen az állami pénzek elsikkasztása, valamint védekezése közben elkövetett felségssértés miatt vádat emeltek.

Szerelmi dráma Szegeden.

Szeged, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti telefonjelentése.) A lapok megírták már, hogy Pásch József borbély legény tegnap meglátogatta kedvesét, Klein Borbálát s közben azt az ajánlatot tette neki, hogy nézzék meg, mikor megy a vonat Bocsár felé, mert haza akarja vinni a szüleihez. Az állomáson aztán a legény hirtelen revolvert rántott elő s négy lövést intézett a lány ellen, ki mindezek dacára gyalog ment be egyedül a kórházba. A merénylet után Pásch hazautazott Bocsárra s ott ma főbe lőtte magát. Tettének oka örök rejtély marad. A leány legalább, aki folyton eszméleténél van, nem is sejtji, hogy mi vitte rá Páscht végzetes tette elkövetésére.

Kormányválság Japánban.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Yokohamai sürgöny szerint Yamagata kabinetje lemondott; az új kabinet megalakításával Ito márki bizott meg.

A kínai veszedelem.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ ered. távirata.) Shanghaiból jelentik: Kínai hivatalnokok állítása szerint Oroszország Kínának pénzt akar adni az angol kölcsön visszafizetésére

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“, ered. távirata.) Tiencsinből sürgönyzik: Walderssee tábornagy, a nemzetközi hadak fővezére, tanácskozást tervez. Seymour tengernagygyal és Gaselle tábornokkal.

Budapesti gabonatözsze.

Budapest, 1900. szeptember 29.

A készárufizlet hivatalos árjegyzései:

B u z s	kilos	5 kilogr. ár		kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-tól		kor-tól	kor-tól
Bansági	76	7.45	7.65	0	0	0
Tiszavidéki	76	7.40	7.55	0	7.70	7.90
Pestvidéki	76	7.30	7.45	0	7.70	7.80
Borsodi	76	7.50	7.60	0	0	0

...	...	70	70	6.90	7.10
...	6.85	6.95
...	5.90	6.10
...	5	5
...	5.30	5.50
...	6.40	6.60
...	6.40	6.45

Határifő-üzlet.

Budapest, szept. 29. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Dacára a kielégítő kínálatnak, a kereslet gyöngye volt. Az árak 5 fillérrel ismét esökkentek. Lebonyolított 326.000 mm. kötés. Kötések:

Buda szept. végére	7.50—7.51
„ 1901. apr.	7.99—8.—
Rosa okt.	7.07—7.08
Zab	5.19—5.20
Tengeri szept. végére	6.—6.01
„ 1901. májusra	5.14—5.15
Repea okt.	14.20—14.25

Hirdetések.

Hirdetmény.

Vendéglősök figyelmébe ajánlható egy jó karban levő „Wattarich“-féle

serhűtő készülék

jutányos ár mellett.

Bővebbet Hoffmann Ede urnál, Temesvári-ut 1517.

846—2.1

Szőlő

legfinomabb minőségben

kilója 25 krajcárért

Dr. Brájjer Lajosnál

Uri-utca.

715—x.18

Hirdetések

felvételnek a

„Torontál“

kiadóhivatalában.

316. b. v. szám 1900.

856-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíró V. 859/1. 1898. számú végzése által Heumann Mór törökbecsei lakos végrehajtó javára Parabutzki Arkadia és tsai beodrai lakosok ellen 100 kor. tőke, ennek 1898. évi augusztus hó 18. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 71 kor. 86 fill. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 3064 koronára becsült sertés, buza, kukorica, lovak, kocsik és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 166/4. 1900. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Beodran alperesek lakásán vagy a község házában leendő eszközlésére 1900. évi október hó 17-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1900. évi augusztus hó 17. napján. **Rankovits István,** kir. bir. végrehajtó

A pancsovai szolgabíróstól.

5850. szám 1900.

854-2.1

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött Glogon községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve: Évi 800 korona fizetés.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a törvényben előírt képesítést igazoló jegyzői oklevéllel és eddigi működésükről szóló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket 1900. évi október hó 12-ig aláírott hivatalnál nyújtásuk be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A választás 1900. évi október hó 13-án d. e 10 órakor fog Glogon községében megejteni.

Pancsován, 1900. évi szeptember hó 24-én. **Jablonszky Miklós,** főszolgabíró.

158. b. v. szám 1899.

855-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíró V. 269/1. 1899. sz. végzése által Heumann Mór törökbecsei lakos végrehajtó javára Mulya Suca és tsai beodrai lakosok ellen 183 kor. 24 fill. tőke, ennek 1898. évi szeptember hó 20. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 132 kor. 84 fill. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt 1748 koronára becsült lovak, kocsik, buza, csöves kukorica, sorvetőgép és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 165/5 1900. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Beodran alperesek lakásán vagy a község házában leendő eszközlésére 1900. évi október hó 17-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1900. évi augusztus hó 17. napján. **Rankovits István,** kir. bírósági végrehajtó.

Pályázat.

Irodámban egy, a jegyzői teendőkből és német nyelvben jártas, nőtlen, szorgalmas, gyors és szépirású jegyzői irnok azonnal alkalmazást nyer.

Javadalmazása havi 60 korona és szabad lakás. Ajánlatokhoz a bizonyítványok csak másolatban csatolandók.

Dolác, 1900. évi szeptember hó 25-én.

Kartaly Lajos,
jegyző.

845-3.3

850-1.1

6207. tkvi szám 1900.

Arverési hirdetmény és kivonat.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság a dr. Stassik Ferenc ügyvéd által képviselt Tor. m. takaré. és hitelbank által előterjesztett kérelem folytán Putics Andrásnak, Putics Miláné szül. Petrovics Olga gondnok által képviselt elmebeteg Putics Milán ellen 1000 kor. 42 fill. s járulékaiból álló követelésének végrehajtási ügyében, Hübser János késedelmes árverési vevő németécskai lakos ellen az ezen kir. járásbíró területén, Perlasz község határában fekvő és a perlaszi 2983. sz. tkvben foglalt V. dűlő 294. hrsz. 3 hold kaszálóra 970 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A visszárvérsi kérvény költségei késedelmes árverési vevővel szemben 12 korona 35 fillérben megállapítottak.

A nyilvános árverés a kir. bíróság, mint tkvi hatóság hivatali helyiségében 1900. évi október hó 24-én d. u. 2 órakor fog megtartani a következő, úgy a telek könyvi hivatalban, mint Perlasz községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Perlaszon, 1900. évi szeptember hó 4-én, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál.

Tóth,
kir. aljbíró.

Eladó ház.

Nagybecskereken, az Amerika városrészben (Mária Terézia-utca 2056/10.) egy újonnan épült ház, haláleset következtében, igen jutányos feltételek mellett szabad kézhől azonnal eladó.

A ház áll 8 szobából 3 konyhából, pince és egyéb mellékhelyiségekből.

Bővebbet a tulajdonosnál.

862-1.1

Eckert János.

Megyei telefon 106.

Megyei telefon 106.

Műtrágya

ugymint

16% szuperfoszfát

és

csontliszt szuperfoszfát-amoniákkal

(szavatolt beltartalma 10% foszforsav, 3% légeny).

Továbbá

szőlő-trágyát

az őszi idény alatt raktáron tart és eredeti gyári áron kisebb mennyiségben is elad

BRAUN ÁRMIN

Nagybecskerek,

820-10.5

a zalathnai kénkovand-ipar részvénytársaság brassói kénsav és műtrágya-gyár vezérképviselője.

Ügyvédi iroda megnyitás.

Tisztelettel jelentem, hogy ügyvédi irodámat helyben, az Iszakovits Szvetozár-féle házban (Alkotmány utca) megnyitottam és a nagyérdemű közönségnek jogi közbenjárásomat felajánlom.

Nagybecskereken, 1900. évi szeptember hóban.

Dr. Vaszits András,
ügyvéd.

848-3.1

Acetylen világítási berendezések

városok, falvak, kastélyok, gyárak, vendéglők, stb. részére.

Egyszerű szerkezetű készülék;
saját szabadalmunk és gyártmányunk.

Költségvetések díjmentesen.

Calciumcarbid a legolcsóbb árban.

Mautner Adolf és Társai

Budapest, 787-4.3

V., Arany János-utca 5.

MIÉRT

van annyi utánzat?

MERT

valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb fenyémáz puha padlóknak és konyhabutoroknak bemazolására.

Bejegyzett.

Védjegy Vaslovag

Az Eisenstädter-féle
Linoleum padló-zománc

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fenyérel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománcot, a törvényesen bejegyzett „vas lovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lak- és festékgyára, Bécs.

Kapható Nagybecskereken: Amend Rudolf, Armbruster József, Haidegger Ödön, Prandell Rudolf, Rózsa Béla, Rózsa Ignác és Schlesinger Gerzon cégeknek. 235-23.15

Alapított 1820-ban

A legújabb és legújabb beszerzés forrás **szőnyegek**, **hálószőnyegek**, **szőnyegek** és **szőnyeganyagok**, **lőporok** és **lőporanyagok** nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DOME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírneves gyári nagy raktára. Örökös választék perasa és amirna szőnyegekben.

Alapítványos tudott dolog, hogy a szépség előidézője, tökéletesítésére és fenntartására a legkiválóbb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., csappon 70 fillér, puébr 1.20 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, AKADON.

Kapható minden gyógyszerüzletben.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copairát ajánlanak. **SANTAL EGGER** az igen drága és tisztá keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjúság bántalmánál, miót az orvosok is rendelik.

Csak a törv. védett „Ugrifaj” védjeggyel valódi.

Ára 3 korona — eredeti üvegeknél. — Vidékre 8 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi a „NADOR Gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Páratlan és nélkülözhetetlen foglászító szer a

THYMOL fog-kréme

1 tubus 60 fillér. Mindenütt kapható.

KOSZVÉNYESCSÜZ

egyedüli biztos gyógyszere a híres **CSÜZ- és KOSZVÉNY-ETHER.**

Néhányzomai beúrázás után kigyógyít minden csüz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szúrást, szagadást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő **STEINER MIHÁLY** városi gyógyszerára **TEMESVÁR, Szt.-György-lér 12.**

Ezerszer kipróbált, a legtöbb betegségnél gyógyító házi gyógyszer a

Feller-féle ELSA-FLUID

Egy kisüveg és mindenki általánosan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő **FELLER V. JENŐ** gyógyszerész **STUBICA, Fő-utca (via Csáktornyai.)**

legfinomabb egészségi egyiptomi

TURUL SZIVARKA-HÜVELY

100 db 36 fill. 2000 db 7 kor. 5000 db 15 kor. postán bérmentve küld

ENGEL LAJOS SZEGED

Orvoslásunk értékében

Brady-féle MARIACELLI GYÖGYÖSÉREK

200 és 400 fill. 2000 db 7 kor. 5000 db 15 kor. postán bérmentve küld

BRADY KÁROLY Magyar Királyi gyógyszerészára **Székelyváros, 1. Flórcsárka utca, honnan 3 kis üveg 2.49 kor. vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldik.**

Orvoslás ajánlott legújabb házi szer a rossz emésztés összes következményeit ellon.

PSEPHOFER J. vértisztító labdacsei.

Non szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSEPHOFER J.” név vérsé látható.

KI AKAR egyetemes önkéntes LENNI?

A ki az előirt iskolákat nem végezte, az is lehet egyetemes önkéntes. — A N. már sor alatt állott, elkészít. Szükséges év közlése. — Prospektust ingyen küld.

LICHTBLAU ALBERT a katonai elők. tanf. igazg. Debreczenben. **Zsebkönyv:** addit. irásnyelv. 1. m. kir. honvédelmi miniszter. és **Boyer A. os. és kir. őrnagy ny. Felügyelő** a m. tr. lés-és közokt. m. kir. miniszter megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Budapest legújabb látványossága

BSEBÁROSZ KÁVŐHÁZ

IV., Kigyó-tér 2. (Klotildai főhercegné palotáján.)

Vendégek találkozó helye. Kérés: **STRUB SÁNDOR.**

vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ vendéglős elsőrangú éttermel.

Budapest, VI. Andrássy-ut 39.

Kiváló magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világjáró „Fochorrbrau” egyedüli kimerése.

Simon Faj jó hírnevű

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt. Fűtők, előegés kávéház, étterem, ábrószarok a házban. Vilámsze vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

26 ÉV ÓTA AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTNER ÖDÖN BUDAPEST

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE

ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 38.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

A legjobb órákat

legszolidabb és legdivatosabb ékszereket

RÉSZELETFIZETÉSRE

szigorúan szabott áron szállítja Magyarországra e nemből első és legnagyobb üzlete.

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák **SZEGEDEN.**

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLJÁT MALÁTA SÖR

Kiváló ital és gyógyzóelékra is szolgál.

ÁJÁNLJÁK: Dr. Károlyi és Dr. Kéthly egyetemi tanár urak ideg-bajánál, vérkeringésnövelés, emésztési zavaroknál, gyomorszájgyógyításra.

Gyár és megrendelési hely: **KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBÁNYA.**

FRATELLI DEISINGER küld

Flumehét vagy Triszthól

5 kgr. Caba kávé, válogatott. . . . 15 kor. 69 fill.

6 Ceylon gyöngy-kávé 17 . . . 18 . . .

elvámlolva és bérmentve.

ÁR JEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK LÓKOMOBILOK és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából a legjobb és legújabb motorok a létező szerkezetek között.

Vasárképviselet és raktár: **DÉNES B.** Budapest, VI., Váci-körút 61.

Képes árjegyzék ingyen.

Portor, Sherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rajas- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jobb fűszer- és csomag-kereskedésekben, szállók, kávéházak és éttermekben.

Bodegas

SZABADALMAK ÉRTÉKESÍTŐ VALLALAT

BUDAPEST 62. MERZSEBET KÖRÜTT

Értékesítés és finanszírozás. Védjegyek és mustrák lejtromozása.

Eleőrangú kénes hővízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb lezsfürdőkhöz, pompás ásványvíz uzodákkal, káé-és kádfürdőkhöz, — 200 kényelmes lakosobával. — Prospektus kérésre ingyen és bérmentve.

CSÁSZÁRFÜRDŐ teli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**

Oh! Sajj! Később, rekedtség ellon gyors és kitűnő eredménnyel használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 koron és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerüzletben és a főraktárban: **Egger mellpasztilla** Budapest, VI., Váci-körút 17.

Ha öszül a haja, használja a kitűnő Zoltán-féle **HAIR-REGENERÁNT**, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona. Bérmentve 2 kor. 60 fillér. **ZOLTÁN BELA** udvari szállás gyógyszerüzletben Budapeston, V., Nagykörnye-utca 23. sz. Szabadalmi-tér székben.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű sorsjátéka a m. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GARDICKE A BUDAPEST IV., Kosztuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügynökök kerestének.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált **Asihma, Köszvény, szívvese-, gyomor- bélbajánál, idegbajok (Hysteria, Neurasthenia), makacsos vér- és bőrbántalmánál. Biztos védelem széthúzás és elcsuszarv ellen. — Díjazott levelekre válaszol.**

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost. Budapest, V. Váci körút 18. rendel. intézetében.

Legújabb és legbiztosabb gyógy mód régi és súlyos betegségekben. Eredményei folytan bámulatosan terjedt egy a bel- mint a külföldön i Sikerrel gyógyít számtalan oly esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már lemondott a beteg életéről.

VÉRNYELÉS — Membranitis tüdőgyulladás és epevezeték koproszálása

Hirdetéseket, reklámokat legolcsóbban közölhet az összes bel- és külföldi lapokban az **ALTAJANOS TUDOSÍTÓ** hirdetési osztálya (Budapest, VII. Erzsébet-körút 31.) Tulajdonos: **LEOPOLD GYILA** szerkesztő.

Szakcserden, pontosan és lelkiismeretesen eszközölkének az összes megfizások Kétségetesek ingyen.

H i r d e t é s e k
felvétetnek
a „Torontál” kiadóhivatalában.

29.
ás.
damat
Alkot-
közön-
óban.
S,
bk
nk.
AI
3
C
és
ha
C
rad,
bir
ddig
vál-
gás-
sz.
a
vek
znak
min-
ter-
tör-
vag
Holf,
déli
hle
3.15
106.
t
is elád
320-10.6
elője.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Julius hó 1-től kezdve semmiféle hirdési beiktatás után a szokásos 30 krajcáros bélyegilletéket megfizetni nem kell. Tehát a címmel ellátott

kishirdetések

is bélyegmentesek.

Minden kishirdetés beiktatása legalább 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül.

A kis hirdetések előre fizetendők. Értékesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekre a válasza való bélyeg melléklendő.

Telefon-értesítéseket nem ad a kiadóhivatal.

Legelőszerebb a hirdési illetéket postautalványon küldeni s a szöveget a szelvényre írni.

Amennyiben levélben küldetik a hirdetés, úgy az ára bélyegben is mellékelhető.

Egy

ujjonnan épült ház azonnal eladó vagy kiadandó bérebe, Vörösmarty-utca 2037. Bővebbet a háztulajdonosnál. 533

Minden

elfogadható árban eladok még meglevő, majdnem új ebédő-asztalt, divánt, lámpát, trumeaut és mosdóasztalt márványlapal, tükörrel. Tarnai Dező, Kovács Sándor szesz-nyagkereskedésben. 534

Szülők figyelmébe!

Igen jutányosan alapos oktatást adok előkelő családbeli gyermekeknek **hegedűjátékban, francia és német nyelvben.** Meghívásokat kérek a Torontái szerkesztőségéhez címezni **Balaton Gusztav**, okl. jegyző, tanfolyamhallgató. 449

Házasságokat

közvetítek a legmagasabb körökig. Klein A., Bpest, Kerepesi-ut 55. 385

Nevelőnőt

keresek első gimnáziumba járó kis leányom mellé a délutáni órákra. Nagy Géza, Budapest, IX., Csarnok-tér 5. 437

Bolti leány.

Csinos külsejű, fiatal leány, jó házból, kerestetik Mülör-főle cukrászda, Budapest, Fűrdő-utca 5. 432

Tanító

kerestetik Romániába egy közvetlen a csikmezei határszél mellett fekvő gyártelepre 6-8 elemi iskolás gyermek részére. Az illető nőtlen és a német nyelvben teljesen jártas legyen úgy, hogy azon a nyelven is taníthasson. Oklevelesek előnyben részesülnek. Évi fizetés 1200 korona, lakás, tüzfűtés, világítás és az utazási költségei megtérítése. Magyar és német nyelven írt folyamodványokat kérem Giacomozzai János Gyergyó-Tölgyes, Csikm-cimre küldeni. 450

Eladó házak.

Budapesten több rendbeli háromemeletes, több rendbeli kétemeletes és több rendbeli egyemeletes házak, ugyanott egy földszintes kis ház, a József-körút közelében. Cim: Illyés István, IX., Ferenc-utca 22. 426

Szegedi borokat

eladni és venni szándékozik forduljanak Schweitzer Ödönhez Szeged, Kálvária-utca 34. sz. a. 418

Uri birtokot

keresek szép belsőséggel 100.000-250.000 forintig. Jónás Samu, Budapest, Andrássy-ut 51. 434

Német-francia

keresztény lány kerestetik 8 éves fiú mellé. Bpest, Vánház-körút 10. II. 12. 431

Kinek

piszkos a sárgacipője ??? Az vegyen Eifried-féle szab. sárgacipő föltisztító olajat! Leghatásosabb szer sárgacipők tisztítására, mely egyszerű bedörzsölés után kiveszi a fekete foltokat és puhítja a bőrt. Kapható minden festék-, bőrkereskedésben és droguerében. Főraktár: Eifried J. festék-kereskedés, Bpest, József-körút 31/b. 429

Vadászok!

Lövött vadat vásárol! Aranyosi András vadkereskedő, Budapest, Központi vásárcsarnok. 329

Világosság!

Az ünneplésztől kislámpáim, csillár, lantorna stb. gyönyörű fehér, fényes gázfényi szolgáltatásunk. **Csodaszék vagy bíl nem szükséges.** Korom és szag nélkül égés és teljesen veszélytelen világítás. Ezen különféle lámpák izotestekkel vagy közönséges pillangó égőkkel szállítanak. Spiritusz izzólámpák, égők, állandó melegárasztó lámpák, minden petróleum lámpára alkalmazható Spiritusz használat óránként 3 fillér. 7 korona 50 fillér.

Uj! „Oekonom“ spirituszgáz főzőkészülék intenzív szabályozható gázlánggal, mindenkor használatra kész, gyors ütés és főzés. Egy teljesen felszerelt készlet ára darabonként 7 korona 50 fillér.

Izzólámpák szállítható állapotban darabonként 70 fillér. 790-4.3

— Árjegyzékek ingyen és bérmentve. —

Johannes Heuer, Wien VI. Gumpendorferstrasse 30.

17382. és 17748. kig. szám 1900.

853-1.1

Arlejtési hirdetmény.

Melylyel Nagybecskerek város tanácsa közhírré teszi, hogy a Rezső-laktanyában levő szekerészintézet átalakítási munkálatainak biztosítása céljából folyó évi október hó 1-én délelőtt 9 órakor a városi épület II. tanácsnoki irodájában arlejtés fog tartatni.

A terv és költségvetés fenti irodában betekinthezők.

Nagybecskereken, 1900. évi szeptember hó 26 án

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Nagybecskereki takarékpénztár.

M e g h í v ó.

A t. részvényesek az 1900. október hó 13-án d. u. 5 órakor az intézeti ház nagytermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel tiszteletteljesen meghivatnak.

N a p i r e n d:

1. A közgyűlési elnök és két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. A néh. Wattay Miklós ur elhalálása folytán megüresedett igazgatói állás betöltése.

Nagybecskerek, 1900. évi szeptember hó 28-án.

A Nagybecskereki takarékpénztár felügyelő bizottsága.

Kivonat a társulati alapszabályból:

16. § A közgyűlésen csak azon részvénytulajdonos szavazhat, kinek nevére a részvény már 14 nappal a közgyűlés előtt a társulat részvénykönyvébe beiratott és ki részvényeit a meg esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon délig az intézet vagy az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdetményben megjelölendő egyik budapesti intézet, ez idő szerint a Magyar országos központi takarékpénztár, pénztáránál letéteményezte

30. § Ha az igazgatósági tagok száma bármilyen okból is háromra csökkenne alá, az igazgatóság köteles ezt a felügyelő-bizottságnak feljelenteni, ki a pótválasztások eszközlése végett haladéktalanul közgyűlést tartozik összehívni.

851-1.1

Szivattyuk M é r l e g e k

mindennemű házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra, Legjobb gummi- és kender-tömlők.

= Mindenféle csövek =

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság 309-26.26

I. Schwarzenbergstrasse 6.

W. GARVENS, Bécs

I. Wallfischgasse Nr. 14.

Kaphatók gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kútfúró-vállalatoknál stb.

Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket.

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Keil-lakk

(Glaser)

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

716-8.8

Ro'sa Ignác cégnél Nagybecskerek.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE
A
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐ
HECZYFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ
FÜSZKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Nagybecskereken:

Szauer Árpád, Schnitzler Lipót, Haidegger Odön, Prandell Rezső, Wischt Ferenc, Armbruster József, Weiterschan J., Deixner Lipót, özv. Guttman Jakabné, Schlesinger Sándor kereskedésében. 651-x 11